

Örneklem Tasarımı Özeti: TSVS 2024

1.1 Hedef Nüfus

Ülkede ikamet eden 18 yaş ve üzeri kişi sayısı: 63.166.343

Kaynak ve referans tarihi: TÜİK 2023

1.2 Nüfus Kapsamı

Örneklem çerçevesi, ülkede ikamet eden 18 yaş ve üzeri tüm kişileri kapsar. Kurumlarda ve toplumsal oluşumlarda yaşayanlar örnekleme çerçevesinin dışında tutulmuştur.

1.3 Çok Aşamalı Küme Örneklem Tasarımının Özeti

Türkiye'nin 26 İBBS-2 (NUTS-2) coğrafi alt bölgesinden 262 coğrafi küme (Birincil Örneklem Birimi/BÖB) (PSU) seçilir. Her küme 100 bloktan oluşur. Her küme içerisinde 19 adres seçilir. TÜİK'ten alınan brüt adres sayısı $262 \times 19 = 4978$ 'dir. Örneklem ana örneklem ve yedek örneklem olmak üzere ikiye ayrılır. Ana örneklem için toplamda 19 adres olan her PSU'dan rastgele 14 ana adres seçilir ($262 \times 14 = 3668$). Son aşamada, her adresten 18 yaş ve üzeri bir kişi, en son doğum günü kriterine göre seçilir. Her PSU'da kalan 5 adet adres yedek örnekleme oluşturur. Yedek örneklem tasarımının detayları 1.5 Yedek Örneklem kısmında açıklanmıştır.

1.4 Çok Aşamalı Küme Ana Örneklem Tasarımının Detayları

Birinci Örneklem Aşaması

birim: Türkiye'nin 26 coğrafi alt bölgesi (İBBS-2/NUTS-2 birimleri)

çerçeve: Türkiye hanehalkı adres listesi (TÜİK)

ölçek: 262

tabaka: Açık tabakalama. 26 tabaka.

dağılım: 26 coğrafi tabakanın 18 yaş ve üstü yetişkin nüfusuyla orantılıdır (bkz. Ek 1).

algoritma: Her bir tabaka içinde adres sayısına göre sıralama yapıldıktan sonra, rastgele seçilen bir başlangıç noktası ve sabit bir aralık kullanılarak adres sayısına orantılı olarak birimler seçilir.

İkinci Örneklem Aşaması

birim:	Seçilen her BÖB (PSU) kümedeki adresler
çerçeve:	Türkiye hanehalkı adres listesi (TÜİK)
ölçek:	14
tabaka:	Uygulanabilir değil
dağılım:	Her BÖB’den 14 adresin eşit olasılıkla seçilmesi
algoritma:	İkinci aşama birimleri basit rastgele örneklem yoluyla seçilir.
Uyarılar:	Örneklenen her BÖB’de aynı sayıda adres seçilir.

Üçüncü Örneklem Aşaması

birim:	Seçilen her adresteki 18 yaş ve üzeri kişiler
çerçeve:	Uygulanabilir değil
ölçek:	1
tabaka:	Uygulanabilir değil
dağılım:	Her haneden eşit olasılıkla 1 kişi seçimi
algoritma:	Anketör tarafından uygulanan Son Doğum Günü Tekniği

Uyarı: Örneklem prosedürünün herhangi bir kısmında kota örneklemesinin kullanımına izin verilmez. Yanıt vermeyen, ulaşılamayan veya erişilemeyen örneklem birimlerinin (örneğin evler, bireyler ya da apartmanlar) yerine başkasının seçilmesine (*substitution*) de izin verilmez. Bir konutta seçilen katılımcının katılmayı reddetmesi ve bu katılımcı yerine başka bir aile üyesinin ankete katılması bu duruma örnek olarak gösterilebilir. Bu durum kabul edilmez.

Not: Her adrese en az iki kez ziyaret edilir. İkinci ziyarette katılımcıdan anketin daha sonra yapılması için randevu alınırsa üçüncü ziyaret gerçekleştirilir.

1.5 Yedek Örneklem

Yedek örneklem, her BÖB’den rastgele seçilen 5 adresten oluşur. Bu adresler, yedek örnekleme oluşturan 262 BÖB’nin her birinin içerisinde birer adres barındıran 5 grup (*batch*) şeklinde tanımlanır. Bu gruplar Grup 1, Grup 2,...,Grup 5 şeklinde sıralanmıştır. Yedek örneklem büyüklüğü $262 \times 5 = 1310$ ’dur. Ana örnekleme katılımlı oranı %30’un altına düşerse yedek örnekleme bulunan gruplar sırasıyla aktifleştirilir.

Not: Yapılan araştırmada yedek örneklemin aktifleştirilmesine ihtiyaç olmamıştır.

EK 1. Toplam Nüfusa Göre 26 Altbölge Oranı

Düzy 1 (12 bölge)	Düzy 2 (26 alt bölge)	Düzy 3 (81 il)	Şehir nüfusları	Toplam nüfus	Toplam nüfusa göre bölgelerin oranı (%)	262 BÖB'ye göre
İstanbul	İstanbul alt bölgesi	İstanbul	11.861.621	11.861.621	18,78	49
Batı Marmara	Tekirdağ alt bölgesi	Tekirdağ	879.907	1.534.436	2,43	6
		Edirne	346.317			
		Kırklareli	308.212			
	Balıkesir alt bölgesi	Balıkesir	1.026.579	1.491.948	2,36	6
		Çanakkale	465.369			
Ege	İzmir alt bölgesi	İzmir	3.531.845	3.531.845	5,59	15
	Aydın alt bölgesi	Aydın	907.379	2.572.318	4,07	11
		Denizli	816.616			
		Muğla	848.323			
	Manisa alt bölgesi	Manisa	1.128.408	2.449.235	3,88	10
		Afyonkarahisar	564.536			
		Kütahya	460.259			
		Uşak	296.032			
Doğu Marmara	Bursa alt bölgesi	Bursa	2.419.715	3.323.259	5,26	14
		Eskişehir	725.656			
		Bilecik	177.888			
	Kocaeli alt bölgesi	Kocaeli	1.546.993	3.183.626	5,04	13
		Sakarya	830.375			
		Düzce	312.142			
		Bolu	259.325			
		Yalova	234.791			
Batı Anadolu	Ankara alt bölgesi	Ankara	4.447.327	4.447.327	7,04	18
	Konya alt bölgesi	Konya	1.689.614	1.887.880	2,99	8
		Karaman	198.266			
Akdeniz	Antalya alt bölgesi	Antayla	2.042.872	2.619.780	4,15	11
		Isparta	353.707			
		Burdur	223.201			
	Adana alt bölgesi	Adana	1.629.682	3.055.196	4,84	13
		Mersin	1.425.514			
	Hatay alt bölgesi	Hatay	1.064.200	2.224.051	3,52	9
		Kahramanmaraş	769.732			

		Osmaniye	390.119			
İç Anadolu	Kırıkkale alt bölgesi	Kırıkkale	224.506	1.248.602	1,98	5
		Aksaray	314.619			
		Niğde	276.839			
		Nevşehir	241.018			
		Kırşehir	191.620			
	Kayseri alt bölgesi	Kayseri	1.053.958	1.877.425	2,97	8
		Sivas	499.228			
		Yozgat	324.239			
Batı Karadeniz	Zonguldak alt bölgesi	Zonguldak	475.474	852023	1,35	4
		Karabük	207.857			
		Bartın	168.692			
	Kastamonu alt bölgesi	Kastamonu	317.372	668.009	1,06	3
		Çankırı	164.070			
		Sinop	186.567			
	Samsun alt bölgesi	Samsun	1.062.650	2.216.806	3,51	9
		Tokat	473.061			
		Çorum	413.416			
		Amasya	267.679			
Doğu Karadeniz	Trabzon alt bölgesi	Trabzon	638.643	2.157.710	3,42	9
		Ordu	607.873			
		Giresun	374.617			
		Rize	277.115			
		Artvin	140.424			
		Gümüşhane	119.038			
Kuzeydoğu Anadolu	Erzurum alt bölgesi	Erzurum	534.900	792.085	1,25	3
		Erzincan	190.361			
		Bayburt	66.824			
	Ağrı alt bölgesi	Ağrı	315.854	726.583	1,15	3
		Kars	196.615			
		Iğdır	143.016			
		Ardahan	71.098			
Ortadoğu Anadolu	Malatya alt bölgesi	Malatya	553.689	1.279.042	2,02	5
		Elazığ	450.758			
		Bingöl	199.992			
		Tunceli	74.603			
	Van alt bölgesi	Van	708.743	1.379.605	2,18	6
		Muş	247.284			
		Bitlis	228.476			

		Hakkâri	195.102			
Güneydoğu Anadolu	Gaziantep alt bölgesi	Gaziantep	1.384.165	1.895.209	3,00	8
		Adıyaman	405.940			
		Kilis	105.104			
	Şanlıurfa alt bölgesi	Şanlıurfa	1.231.406	2.378.123	3,76	10
		Diyarbakır	1.146.717			
	Mardin alt bölgesi	Mardin	551.012	1.512.599	2,39	6
		Batman	403.288			
		Şırnak	339.770			
		Siirt	218.529			
		TOPLAM	63.166.343	63.166.343	100,00	262